

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Γραφείο Προέδρου Επιτροπής Περιβάλλοντος
& Φυσικών Πόρων Περιφερειακού
Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας
Ταχ. Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
264 41 Πάτρα
Πληροφορίες: Καρακωνσταντή Μαρία-Ηλίζα
Τηλέφωνο: 2613 613517-8
e-mail: dd.tso@pde.gov.gr

Αριθ.Αποφ. 58/2023

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 7

7^η ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στην Πάτρα σήμερα, την 29^η Δεκεμβρίου 2023 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.30 στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου στο ισόγειο του κτιρίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 32 & Αμερικής) πραγματοποιήθηκε έκτακτη συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθμ. πρωτ.: οικ./ΠΔΕ/ΕΠΦΠΣΔΕ/437652/275/28-12-2023 πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής. Στην συνεδρίαση συμμετείχαν επί του συνόλου δέκα τριών (13) μελών τα παρακάτω μέλη:

1. Δημητρογιάννης Λάμπρος - Πρόεδρος της Επιτροπής
2. Χαλιμούδρα Αγγελική - Αντιπρόεδρος της Επιτροπής
3. Κοντογιάννης Γεώργιος - τακτικό μέλος της Επιτροπής
4. Σακελλαρόπουλος Παναγιώτης - τακτικό μέλος της Επιτροπής
5. Γεωργακοπούλου - Μπάστα Δήμητρα - τακτικό μέλος της Επιτροπής
6. Κούστας Κωνσταντίνος - τακτικό μέλος της Επιτροπής
7. Μπονάνος Χαράλαμπος – αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής

Στη συνεδρίαση δεν συμμετείχαν καίτοι προσκλήθηκαν τα τακτικά μέλη της Επιτροπής κ.κ. Γούδας Μιχαήλ, Κόντης Κωνσταντίνος, Μπαλαμπάνης Νικόλαος, Δριβίλας Δημήτριος, Κωστακόπουλος Χρήστος και Μωραΐτης Νικόλαος.

Χρέη γραμματέων άσκησαν η Μαρία - Ηλίζα Καρακωνσταντή και η Τσούμα Βασιλική, υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ.: 235306/4008/16-09-2020 (ΑΔΑ: 9ΠΛ17Λ6-ΒΨΞ) απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας.

Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία, ο Πρόεδρος ενημέρωσε το σώμα και ομόφωνα εγκρίθηκε το κατεπείγον της συνεδρίασης και εν συνεχεία κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Ακολούθως ο Πρόεδρος έθεσε προς συζήτηση το **1^ο θέμα ημερήσιας διάταξης** με τίτλο: «Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων».

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής προκειμένου να ενημερώσει τα μέλη της επιτροπής παρέθεσε το υπ' αριθμ. πρωτ.: **ΠΔΕ/ΔΠΧΣ/347836/6086/08-12-2023** έγγραφο με τις απόψεις της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Π.Δ.Ε., το οποίο αναφέρει αναλυτικά τα κάτωθι:

Έχοντας υπόψη:

A. Γενικά Στοιχεία

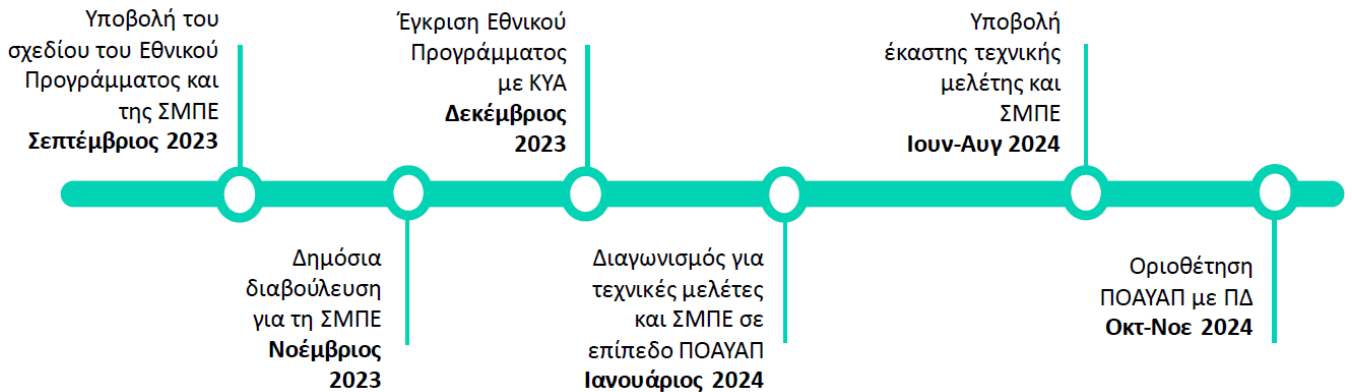
Η υπό εξέταση μελέτη αποτελεί τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΕΠΑ-ΥΑΠ) με Αρχή Σχεδιασμού την Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων Α.Ε. (ΕΔΕΥΕΠ ΑΕ). Αντικείμενο της ΣΜΠΕ είναι η εκτίμηση και αξιολόγηση των ενδεχόμενων σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του ΕΠΑ-ΥΑΠ και η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο σχεδιασμό των μελλοντικών Σταδίων υλοποίησης του Προγράμματος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) της ΚΥΑ 107017/2006, όπως ισχύει, και τις απαιτήσεις του άρθρου 67, παρ. 4 του Ν. 4964/2022.

Επίσης, με το άρθρο 67 του Ν. 4964/2022, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ θέτει τους βασικούς άξονες σε εθνικό επίπεδο για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, χωροθέτηση, εγκατάσταση και εκμετάλλευση ΥΑΠ, καθώς και μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους εγκατεστημένης ισχύος για έργα ΥΑΠ. Παράλληλα, το Πρόγραμμα καθορίζει και οριοθετεί τις περιοχές που μπορούν να υποδεχτούν έργα ΥΑΠ ως εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) και προβαίνει σε εκτίμηση της ισχύος έργων ΥΑΠ που μπορεί να εγκατασταθεί σε αυτές. Το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην επίτευξη του εθνικού στόχου ανάπτυξης του ισχύοντος Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) ο οποίος είναι 2,7GW για έργα ΥΑΠ έως το 2030 και 17,3 GW έως το 2050. Η εκτιμώμενη μέγιστη εγκατεστημένη ισχύς που είναι διαθέσιμη για την επίτευξη των στόχων του ΕΣΕΚ μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα για έργα ΥΑΠ είναι 5,5GW έως το 2030 και 6,9GW μετά το 2030.

Οι προτεινόμενες στο πλαίσιο του Προγράμματος εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ προέκυψαν από την εφαρμογή κριτηρίων αποκλεισμού και αξιολόγησης του θαλάσσιου χώρου της Ελλάδας με τη χρήση συγκεκριμένων τεχνικών, χωροταξικών, περιβαλλοντικών και τεχνικοοικονομικών κριτηρίων και κατευθύνσεων με βάση α) τα κριτήρια και τις δεσμεύσεις του άρθρου 67, παρ. 1 του Ν. 4964/2022, β) το ισχύον Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ (ΕΧΠ-ΑΠΕ, ΦΕΚ 2464/Β/2008) και το σχέδιο αναθεώρησής του, γ) τις γνωμοδοτήσεις των εμπλεκόμενων φορέων που προέκυψαν στο πλαίσιο του διαβούλευσης του ΕΠ ώστε να αποφευχθούν συγκρούσεις με άλλες χρήσεις του ελληνικού θαλάσσιου χώρου και δ) τις διεθνείς πρακτικές και προσεγγίσεις. Στόχος των εφαρμοζόμενων κριτηρίων ήταν η επιλογή των καταλληλότερων θέσεων, στις οποίες θα μπορούσαν να αναπτυχθούν βιώσιμα έργα, παράγοντας πράσινη ενέργεια και συμβάλλοντας στον εθνικό ενεργειακό και αναπτυξιακό σχεδιασμό.

Στο πλαίσιο της ΣΠΕ του Προγράμματος διενεργήθηκε επιπρόσθετα Στρατηγικός Έλεγχος Δέουσας Εκτίμησης Επιπτώσεων (ΔΕΕ) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και τα σχετικά κατευθυντήρια έγγραφα για την α) αξιολόγηση της πιθανότητας πρόκλησης σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων σε Προστατευόμενες Περιοχές (ΠΠ) του Δικτύου Natura 2000 από το ΕΠ είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια/προγράμματα και β) την πρόταση και ενσωμάτωση των απαιτούμενων κατευθύνσεων και προδιαγραφών για την πρόληψη και τον μετριασμό των πιθανά σημαντικών επιπτώσεων σε επόμενα στάδια υλοποίησης του ΕΠΑ-ΥΑΠ.

Από το Πρόγραμμα καθορίζονται, επίσης, δύο επόμενα στάδια, το 2^ο και 3^ο. Στο 2^ο στάδιο διεξάγονται τεχνικές και περιβαλλοντικές μελέτες για κάθε μία ΠΟΑΥΑΠ με σκοπό τον εντοπισμό Περιοχών Εγκατάστασης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) στα όρια κάθε ΠΟΑΥΑΠ. Στο 3^ο στάδιο οι ίδιες οι εταιρείες εκπονούν τις τελικές μελέτες, αφού τους χορηγηθεί άδεια έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ). Στο κάτωθι Σχήμα 1 διαφαίνεται ο οδικός χάρτης για τις επόμενες ενέργειες:

Σχήμα 1 : Οδικός χάρτης για τις επόμενες ενέργειες

Τέλος, για την εκπόνηση της παρούσας μελέτης ελήφθησαν υπόψη, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες υποστηρικτικές μελέτες:

- Σχέδιο Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΕΔΕΥΕΠ, Ιούλιος 2023).
- Τεχνική Μελέτη «Ανάλυση του ελληνικού θαλάσσιου χώρου για την επιλογή βέλτιστων θαλάσσιων περιοχών για την ανάπτυξη Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων» (DF Group, 2021).

Β. Σκοπιμότητα και Στόχοι του Προγράμματος

Η επίτευξη του στρατηγικού στόχου της ΕΕ για παραγωγή 60GW από Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα (ΥΑΠ) έως το 2030 και 300GW έως το 2050 προϋποθέτει τον εντοπισμό θαλάσσιων περιοχών ανάπτυξης υπεράκτιας αιολικής ενέργειας.

Το προτεινόμενο ΕΠΑ-ΥΑΠ έχει ως αντικείμενο την ανάλυση του Ελληνικού θαλάσσιου χώρου για την επιλογή των καταρχήν κατάλληλων εν δυνάμει Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ) και την προτεραιοποίησή τους για ανάπτυξη σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα. Επιπλέον, το εν λόγω Εθνικό Πρόγραμμα θέτει τους βασικούς άξονες σε εθνικό επίπεδο για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη χωροθέτηση, την εγκατάσταση και την εκμετάλλευση ΥΑΠ καθώς και τους μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους εγκατεστημένης ισχύος για έργα ΥΑΠ.

Επιπρόσθετα, το σχέδιο του ΕΠΑ-ΥΑΠ συζητά και αξιολογεί προτάσεις σχετικές με καινοτομία και μελλοντικό σχεδιασμό έργων ΥΑΠ. Για να εγκριθεί το ΕΠΑ-ΥΑΠ, μαζί με τη ΣΜΠΕ, θα πρέπει να ακολουθηθούν τα εξής βήματα σύμφωνα με τη νομοθεσία:

1ο βήμα: Η ΕΔΕΥΕΠ ΑΕ εκπονεί το σχέδιο του ΕΠΑ-ΥΑΠ (παρόν πρόγραμμα) βάσει των δεσμεύσεων της παρ. 1, άρθρο 67 του ν. 4964/2022 για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη της δραστηριότητας ΥΑΠ σύμφωνα με:

- τον ενεργειακό σχεδιασμό και τους στόχους της χώρας, όπως αποτυπώνονται στο ΕΣΕΚ (Β' 4893/2019) και στα νέα δεδομένα που προέκυψαν από το προσχέδιο για το νέο ΕΣΕΚ (2023),
- τον ευρύτερο σχεδιασμό της χώρας για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας,

- το χωροταξικό σχεδιασμό της χώρας, συμπεριλαμβανομένων της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για τον χερσαίο χώρο, του ΕΧΠ-ΑΠΕ, του άρθρου 13Α του ν. 4269/2014 (Α' 142), της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για τον Θαλάσσιο Χώρο και τα Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια του ν. 4546/2018 (Α' 101), καθώς και τις διεθνείς πρακτικές και τα πορίσματα της έκθεσης αξιολόγησης του ΕΧΠ-ΑΠΕ, της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4447/2016 (Α' 241),
- τις απαιτήσεις της εθνικής ασφάλειας,
- άλλα κριτήρια, όπως η ύπαρξη μνημείων και ναυαγίων, θαλάσσιων και υποθαλάσσιων κρίσιμων υποδομών, θαλάσσιων πεδίων που υπόκεινται σε περιορισμούς, η θαλάσσια κυκλοφορία για την εξασφάλιση των όρων και συνθηκών της ασφαλούς ναυσιπλοΐας, η ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕ, καθώς και κριτήρια που αφορούν σε παραγωγικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες.

Το σχέδιο του ΕΠΑ-ΥΑΠ (παρόν πρόγραμμα) υποβάλλεται στη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού (ΔΧΣ) του ΥΠΕΝ.

2ο βήμα: Η ΕΔΕΥΕΠ, εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή του σχεδίου του ΕΠΑ-ΥΑΠ, υποβάλλει τη ΣΜΠΕ στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) του ΥΠΕΝ. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και της διαδικασίας διαβούλευσης της εν λόγω μελέτης, η ΔΙΠΑ διαβιβάζει την εισήγησή της επί της ΣΜΠΕ στη ΔΧΣ της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος (ΓΓΧΣΑΠ).

3ο βήμα: Η ΓΓΧΣΑΠ εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας επί του σχεδίου ΕΠΑ-ΥΑΠ της παρ. 2, άρθρο 67 του Ν. 4964/2022 λαμβάνοντας υπόψη και την εισήγηση της ΔΙΠΑ επί της ΣΜΠΕ της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, την οποία διαβιβάζει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4ο βήμα: Στη συνέχεια, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού εγκρίνεται το ΕΠΑ-ΥΑΠ, μαζί με τη ΣΜΠΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 67 του Ν. 4964/2022.

Τέλος, στα πλαίσια που θέτει ο ΕΣΕΚ και παράλληλα με τους στόχους επίτευξης εγκατεστημένης ισχύος ΥΑΠ άλλων ευρωπαϊκών κρατών, η Ελλάδα μέσω του παρόντος Προγράμματος σπεύδει να αξιοποιήσει το θαλάσσιο δυναμικό της καλύπτοντας τους στόχους του ισχύοντος ΕΣΕΚ, με εκτιμώμενη μέγιστη διαθέσιμη εγκατεστημένη ισχύ 5,5GW έργων ΥΑΠ έως το 2030 και 6,9GW έργων ΥΑΠ μετά το 2030. Απώτερος στόχος του ΕΠΑ-ΥΑΠ είναι η χωροθέτηση Περιοχών Εγκατάστασης έργων ΥΑΠ ισχύος μεγαλύτερης των 200MW, όπως ορίζεται στην παρ. 3, άρθρο 174 του Ν. 4964/2022 και τα οποία αναμένονται να συνδεθούν αποκλειστικά με το ΕΣΜΗΕ. Από την υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ αναμένεται να επιτευχθεί μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από την ηλεκτροπαραγωγή σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο κατά περίπου 21.049,32ktCO₂/έτος έως το 2030 και 26.407,32ktCO₂/έτος από το 2030 και μετά.

Γ. Συνοπτική Περιγραφή του Προγράμματος

Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ περιλαμβάνει τις εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) συνολικής έκτασης 2.712km² που χωροθετούνται εντός των υπεράκτιων χωρικών υδάτων της Ελλάδας και σε απόσταση μεγαλύτερη από 1NM (1.852m) από τη γραμμή βάσης, όπως αυτή εφαρμόζεται για τη μέτρηση των χωρικών υδάτων, της υφαλοκρηπίδας, της ΑΟΖ, της Συνορεύουσας Ζώνης.

Οι προτεινόμενες στο πλαίσιο του Προγράμματος εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ προέκυψαν από την εφαρμογή κριτηρίων αποκλεισμού και αξιολόγησης του θαλάσσιου χώρου της Ελλάδας με τη χρήση συγκεκριμένων τεχνικών, χωροταξικών, περιβαλλοντικών και τεχνικοοικονομικών κριτηρίων και κατευθύνσεων με βάση:

- α) τα κριτήρια και τις δεσμεύσεις του άρθρου 67, παρ. 1 του Ν. 4964/2022,
- β) το ισχύον Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ (ΕΧΠ-ΑΠΕ, ΦΕΚ 2464/Β/2008) και το σχέδιο αναθεώρησής του,
- γ) τις γνωμοδοτήσεις των εμπλεκόμενων φορέων που προέκυψαν στο πλαίσιο του διαβούλευσης του ΕΠ ώστε να αποφευχθούν συγκρούσεις με άλλες χρήσεις του ελληνικού θαλάσσιου χώρου (π.χ. απαιτήσεις εθνικής ασφάλειας, ασφαλής ναυσιπλοΐας, άλλων δραστηριοτήτων) και

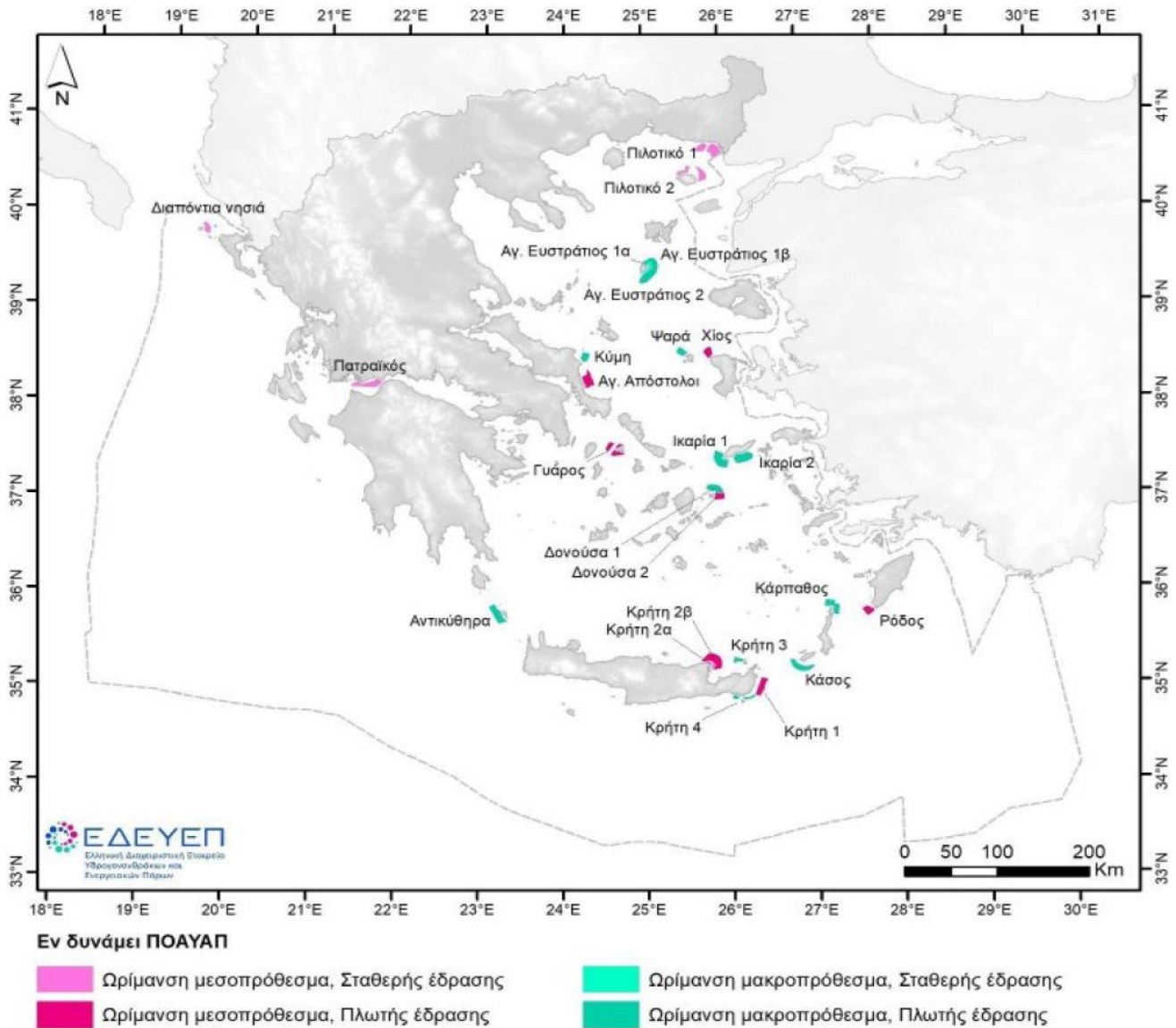
δ) τις διεθνείς πρακτικές και προσεγγίσεις.

Έτσι, συνοπτικά τα Κριτήρια Αποκλεισμού που εφαρμόστηκαν στο Πρόγραμμα διαφαίνονται στο κάτωθι Σχήμα 2 :

Σχήμα 2 : Κριτήρια αποκλεισμού για τον προσδιορισμό ΠΟΑΥΑΠ

Στόχος των εφαρμοζόμενων κριτηρίων ήταν η επιλογή των καταλληλότερων θέσεων, στις οποίες θα μπορούσαν να αναπτυχθούν βιώσιμα έργα, παράγοντας πράσινη ενέργεια και συμβάλλοντας στον εθνικό ενεργειακό και αναπτυξιακό σχεδιασμό. Έτσι, οι προτεινόμενες εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ που προέκυψαν από την εφαρμογή των Κριτηρίων Αποκλεισμού και Αξιολόγησης και την διαβούλευση με αρμόδιους φορείς, ανά φάση υλοποίησης/ωρίμανσης και τεχνολογία έδρασης, παρουσιάζονται στο κάτωθι Σχήμα 3 :

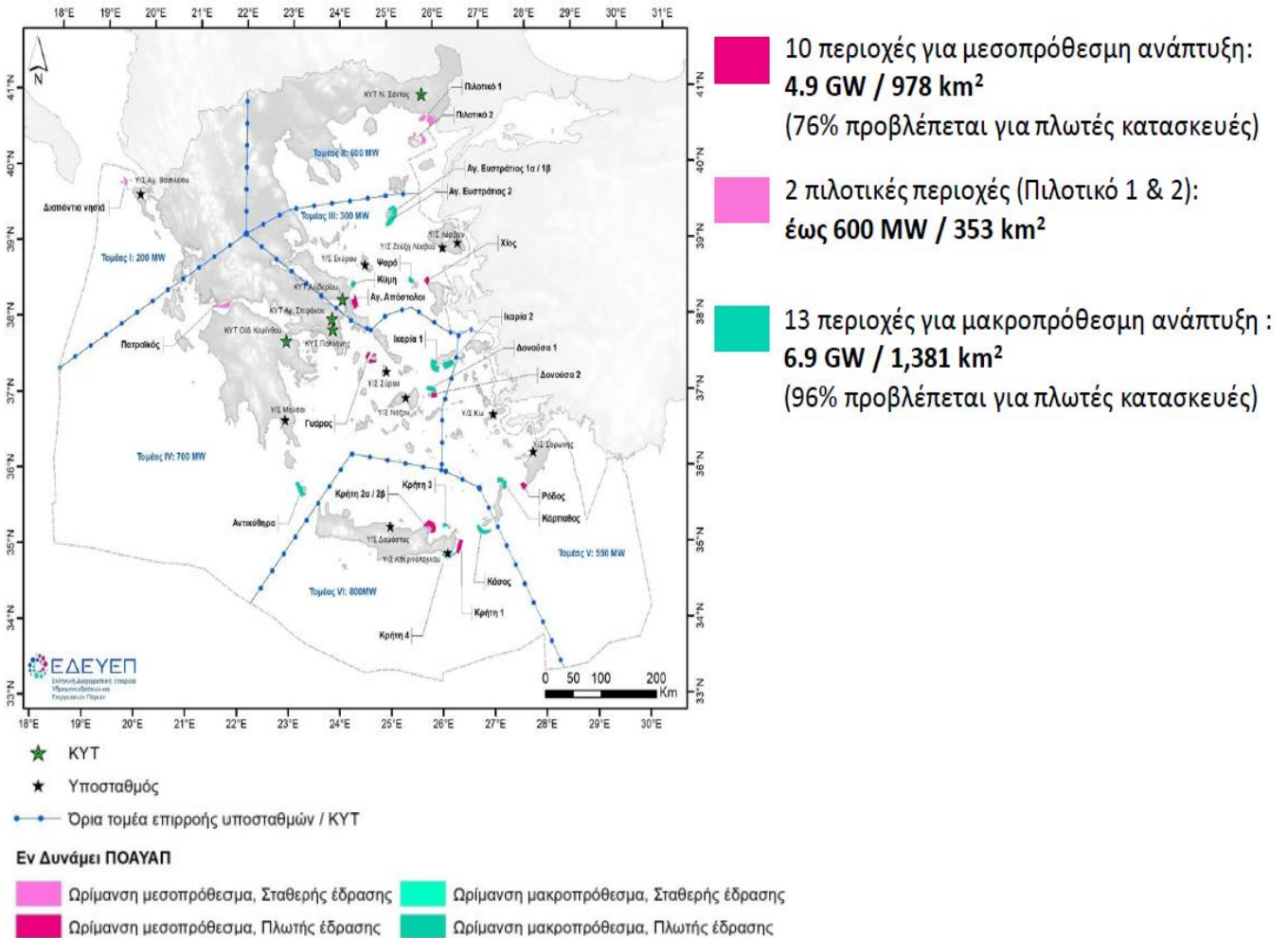
Σχήμα 3 : Προτεινόμενες εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ του ΕΠΑ-ΥΑΠ

Συγκεκριμένα, προτείνονται 23 εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ (26 πολύγωνα συνολικά), οι οποίες προτεραιοποιούνται σε αυτές που πρόκειται να ωριμάσουν σε μεσοπρόθεσμο (έως το 2030) και μακροπρόθεσμο (μετά το 2030) χρονικό ορίζοντα με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης (AΞ1 έως AΞ4) και τη διαβούλευση με αρμόδιους φορείς και επενδυτές.

Οι προτεινόμενες εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ καλύπτουν συνολική έκταση 2.359km² με εκτιμώμενη ισχύ 11.795MW (11,8GW), εκ των οποίων τα 2.076km² έχουν οριστεί για πλωτής έδρασης ΥΑΠ με εκτιμώμενη ισχύ 10.380MW (10,4GW) και 283km² για σταθερής έδρασης με εκτιμώμενη ισχύ 1.415MW (1,4GW). Η πλειοψηφία των προτεινόμενων εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ για τον ελληνικό θαλάσσιο χώρο αφορά κυρίως πλωτής έδρασης ΥΑΠ.

Πέραν των παραπάνω εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ, η διαδικασία ανέδειξε δύο ακόμη προτεινόμενες περιοχές χωροθέτησης πιλοτικών έργων ΥΑΠ (Πιλοτικό 1 και 2) στη θαλάσσια περιοχή που περιγράφεται στο άρθρο 174 του Ν. 4964/2022, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 164 του ν. 5037/2023 και αφορά περιοχή της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης (Αλεξανδρούπολη-Σαμοθράκη).

Τέλος, στο Σχήμα 3 απεικονίζονται οι εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ ανά τομέα του ΕΣΜΗΕ :

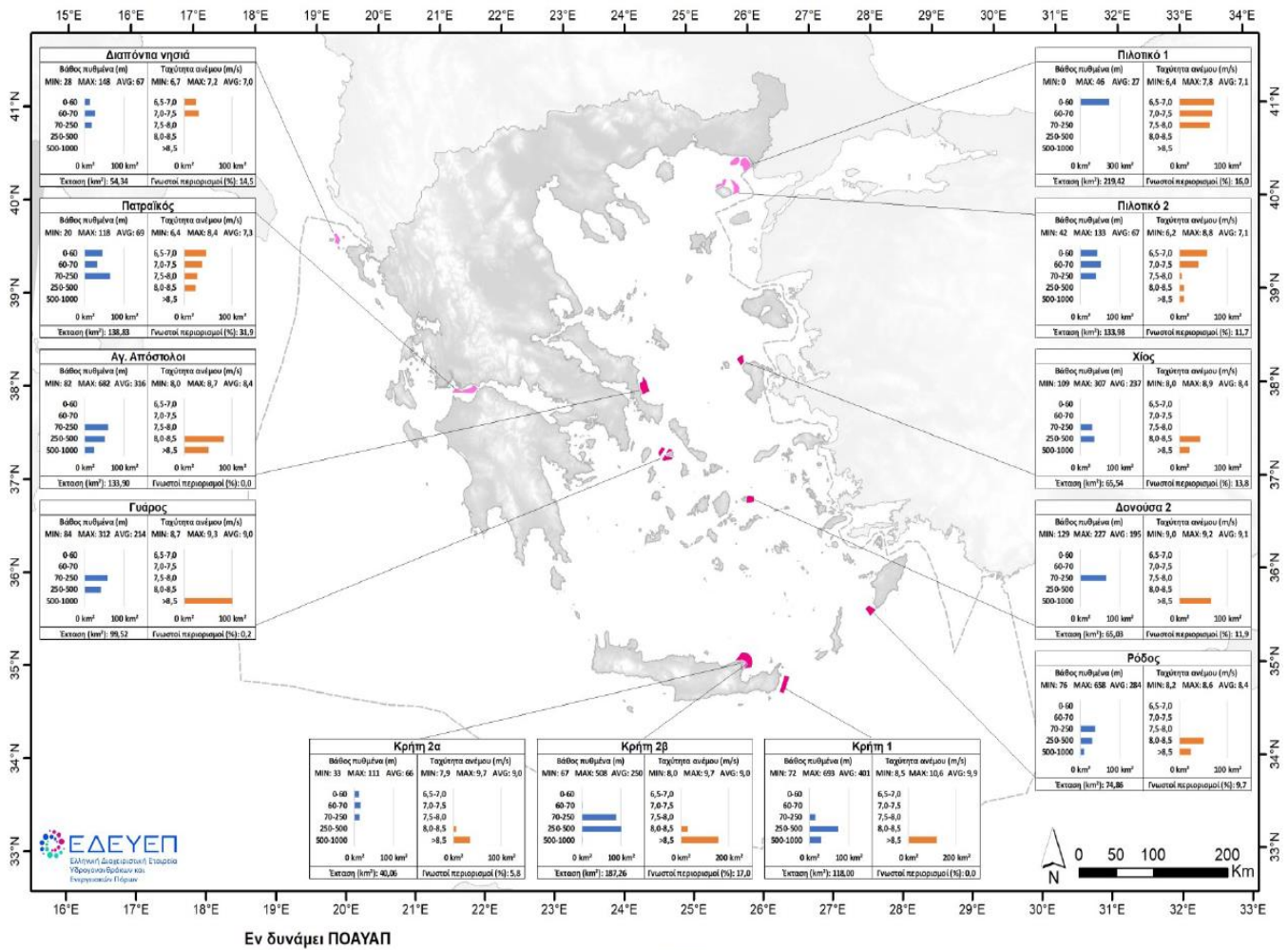
Σχήμα 4 : Εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ – Προτεραιοποίηση για Ανάπτυξη

Στην περιοχή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας η προτεινόμενη εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ που προέκυψε εφαρμόζοντας τα ανωτέρα κριτήρια αποκλεισμού και αξιολόγησης (ΑΞ) παρουσιάζονται στο κάτωθι Πίνακα 1. Σημειώνεται ότι για την εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ «Πατραϊκός» προτάθηκε από τον ΑΔΜΗΕ η κατασκευή νέου KYT στην πλευρά της Στερεάς Ελλάδας.

Εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ	Προτεραιοποίηση	ΑΞ1. Βάθος πυθμένα		ΑΞ2. Ταχύτητα ανέμου	ΑΞ3. Διαθεσιμότητα διασύνδεσης/ χωρητικότητα ΕΣΜΗΕ		ΑΞ4. Εκτιμώμενη ισχύς		Απόσταση από την ακτογραμμή (m)
		Μέσος όρος (m)	Τύπος έδρασης	Μέσος όρος (m/s, 100m)	Ενδεικτικό σημείο σύνδεσης στο ΕΣΜΗΕ	Απόσταση από σημείο σύνδεσης (km)	Έκταση (km ²)	Ισχύς (MW)	
Πατραϊκός	Μεσοπρόθεσμη	-69,0	Σταθερής	7,3	Νέο σημείο	-	139	695	1.852,07

Πίνακας 1 : Προτεινόμενη εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ στη Δυτική Ελλάδα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά της και την προτεραιοποίησή της

Επιπρόσθετα στο κάτωθι στα Σχήμα 5 παρουσιάζονται επιπρόσθετες πληροφορίες για κάθε εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα αντίστοιχα (βάθη πυθμένα, ταχύτητα ανέμου, ποσοστό που καταλαμβάνουν οι γνωστοί περιορισμοί επί της συνολικής έκτασης κάθε ΠΟΑΥΑΠ).

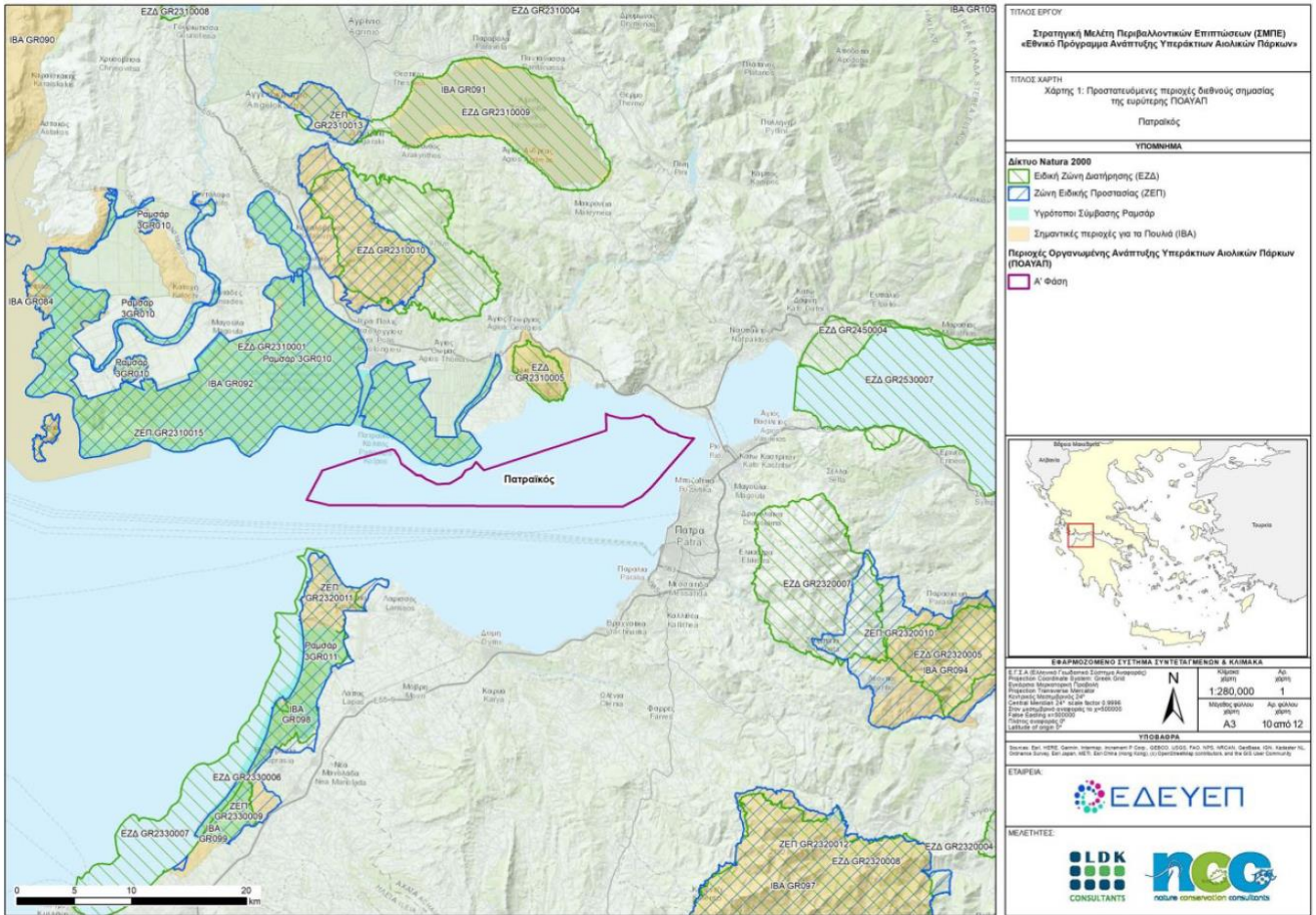

Σχήμα 5 : Αναλυτικές πληροφορίες προτεινόμενων εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ

Δ. Δέουσα Εκτίμηση Επιπτώσεων του Προγράμματος

Για την αξιολόγηση της πιθανότητας πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων στα είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος I της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και στα είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ των εξεταζόμενων ΠΠ, αξιοποιήθηκε όλη η διαθέσιμη βιβλιογραφική πληροφορία σχετικά με τις επιπτώσεις των ΥΑΠ, όπως αυτή συνοψίζεται και παρατίθεται στο κάτωθι Σχήμα 6 καθώς και στους Πίνακες 2 και 3.

Ελήφθησαν υπόψη οι παράγοντες που επηρεάζουν τις επιπτώσεις, όπως οι οικολογικές απαιτήσεις των ειδών και η κατανομή τους. Πιο συγκεκριμένα, εξετάστηκε για κάθε είδος ορνιθοπανίδας το σύνηδες ύψος πτήσης, η ευελιξία πτήσης, η τυχόν νυχτερινή δραστηριότητα, η εξειδίκευση του ενδιαίτηματος, η απόσταση από τις αναπαραγωγικές αποικίες, η εμβέλεια των περιοχών τροφοληψίας, οι μεταναστευτικοί διάδρομοι, κλπ. Αντίστοιχα, για τα θαλάσσια θηλαστικά και τις θαλάσσιες χελώνες εξετάστηκαν χαρακτηριστικά όπως οι μετακινήσεις των ειδών, η ευελιξία κολύμβησης, η συμπεριφορά και οι τακτικές τροφοληψίας, η απόσταση από θέσεις αναπαραγωγής και γενικότερα για όλα τα είδη η ευαισθησία τους στους διάφορους τύπους επιπτώσεων των υπεράκτιων αιολικών πάρκων, όπως αυτές περιγράφηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Σχήμα 6 : Προστατευόμενες περιοχές διεθνούς σημασίας της ευρύτερης ΠΟΑΥΑΠ Δυτικής Ελλάδας

Πατραϊκός		Πιθανές επιπτώσεις					
ΖΕΠ εντός ΠΟΑΥΑΠ	ΖΕΠ <25km	Άλλες ΖΕΠ που επηρεάζονται	Ευαίσθητα είδη ορνιθοπανίδας	Στόχοι Διατήρησης	Εκπομπός / Απώλεια ενδιαιτήματος	Πρόσκρουση	Φραγμός
	GR2310015		<i>Aquila fasciata</i>	ΑΔ		X	X
			<i>Falco peregrinus</i>	Διατήρηση 2 ζευγάρια	X	X	
	GR2320010		<i>Falco eleonorae</i>	ΑΔ		X	X
			<i>Aquila fasciata</i>	Επίτευξη 2 άτομα		X	X
	GR2320011						
	GR2330009						
Σε όλες τις ΖΕΠ (εντός ΠΟΑΥΑΠ και σε απόσταση <25km)	GR2210004		<i>Calonectris diomedea</i>	Διατήρηση 3463 ζευγάρια	X		X
	GR2230008		<i>Calonectris diomedea</i>	Διατήρηση 60 ζευγάρια	X		X
			Θαλασσοπούλια (<i>Anatidae, Scolopacidae, Stercorariidae, Laridae, Podicipedidae, Sulidae, Phalacrocoracidae, Pelecanidae, Gaviidae, Procellariidae</i>)	ΑΔ	X	X	X
			Μεταναστευτικά είδη (<i>Anatidae, Gaviidae, Podicipedidae, Sulidae, Phalacrocoracidae, Pelecanidae, Ardeidae, Ciconiidae, Threskiornithidae, Phoenicopteridae, Accipitridae, Pandionidae, Falconidae, Rallidae, Gruidae, Heamatorpodidae, Recurvirostridae, Burhinidae, Glareolidae, Charadriidae, Scolopacidae, Stercorariidae, Laridae, Sternidae, Columbidae, Cuculidae, Strigidae, Caprimulgidae, Apodidae, Alcedinidae, Meropidae, Coraciidae, Upuridae, Picidae, Passeriformes.</i>)	ΑΔ	X	X	X

Πίνακας 2 : Πίνακας Αξιολόγησης της Πιθανότητας Πρόκλησης Σημαντικών Επιπτώσεων στα Είδη Ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ

Πατραϊκός				Πιθανές επιπτώσεις							
	ΕΖΔ εντός ΠΟΑΥΑΠ	ΕΖΔ < 25km	Ευαίσθητα είδη θαλάσσιων θηλαστικών και χελωνών	Στόχοι Διατήρησης	Εκτοπισμός/ Απώλεια ενδιαιτήματος	Πρόσκρουση	Φραγμός	Ακουστική Βλάβη	Μεταβολή Συμπεριφοράς	Ρύπανση	
Πατραϊκός	GR2310001		<i>Caretta caretta</i>	ΑΔ	X	X	X			X	
			<i>Chelonia mydas</i>	ΑΔ	X	X	X			X	
			<i>Monachus monachus</i>	ΑΔ	X	X		X	X	X	
			<i>Tursiops truncatus</i>		X	X	X	X	X	X	
	GR2310005										
	GR2310009										
	GR2310010										
	GR2320001		<i>Caretta caretta</i>	Αριθμός αναπαραγωγικών ατόμων 25 Αριθμός θηλυκών αναπαραγωγικών ατόμων 20 Αριθμός φωλιών ανά έτος 50 Ωφέλιμη έκταση παραλιών φωτοκίας (τ.χλμ.) ΑΔ	X	X					X
	GR2320005										
	GR2320007										
	GR2330006		<i>Caretta caretta</i>	ΑΔ	X	X					X
	Πατραϊκός	GR2330007		<i>Caretta caretta</i>	ΑΔ	X	X				X
				<i>Chelonia mydas</i>	ΑΔ	X	X				X
			<i>Tursiops truncatus</i>		X	X	X	X	X	X	
			<i>Monachus monachus</i>	ΑΔ	X	X					
GR2450004			<i>Monachus monachus</i>	ΑΔ	X	X				X	
GR2530007			<i>Caretta caretta</i>	ΑΔ	X	X	X	X	X	X	X
			<i>Chelonia mydas</i>	ΑΔ	X	X	X	X	X	X	X
			<i>Tursiops truncatus</i>	ΑΔ	X	X	X	X	X	X	X
			<i>Delphinus delphis</i>		X	X	X	X	X	X	X
			<i>Grampus griseus</i>		X	X	X	X	X	X	X
			<i>Stenella coeruleoalba</i>		X	X	X	X	X	X	X

Πίνακας 3 : Αναλυτικός Πίνακας Αξιολόγησης της Πιθανότητας Πρόκλησης Σημαντικών Επιπτώσεων στα Είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, αξιολογήθηκε η πιθανότητα πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων από την εγκατάσταση και λειτουργία των ΥΑΠ για κάθε εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ και για κάθε ευαίσθητο είδος των εξεταζόμενων ΠΠ. Στον πίνακα 4 συνοψίζονται συγκεντρωτικά τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για κάθε είδος ορνιθοπανίδας και στον πίνακα 5 τα αντίστοιχα αποτελέσματα για κάθε είδος θαλάσσιας πανίδας της εξεταζόμενης ΠΠ στην Δυτική Ελλάδα.

Εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ	<i>Puffinus yelkouan</i>	<i>Calonectris diomedea</i>	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	<i>Larus audouinii</i>	<i>Hydrobates pelagicus</i>	<i>Aquila fasciata</i>	<i>Falco eleonorae</i>	<i>Falco peregrinus</i>	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Θαλασσοπούλια	Μεταναστευτικά
Πατραϊκός		X				X	X	X		X	X

Πίνακας 4 : Αξιολόγηση της πιθανότητας πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων ανά είδος Ορνιθοπανίδας της εξεταζόμενης ΠΠ του εθνικού Δικτύου Natura 2000

Εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ	<i>Caretta caretta</i>	<i>Chelonia mydas</i>	<i>Monachus monachus</i>	<i>Tursiops truncatus</i>	<i>Delphinus delphis</i>	<i>Stenella coeruleoalba</i>	<i>Grampus griseus</i>	<i>Phocoena phocoena</i>	<i>Ziphius cavirostris</i>	<i>Physeter macrocephalus</i>	<i>Balaenoptera physalus</i>
Πατραϊκός	X	X	X	X	X	X	X				

Πίνακας 5 : Αξιολόγηση της πιθανότητας πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων ανά είδος Θαλάσσιας πανίδας της εξεταζόμενης ΠΠ του εθνικού Δικτύου Natura 2000

Η επιλογή των ειδών για κάθε ΖΕΠ και ΕΖΔ/ΤΚΣ έγινε με βάση τα αντίστοιχα Τυποποιημένα Έντυπα Δεδομένων (ΤΕΔ), ενώ παράλληλα αξιοποιήθηκαν τα χωρικά δεδομένα της βετούς Εθνικής Αναφοράς και τα δεδομένα έχουν συλλεχθεί από την ΝCC ΕΠΕ και την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (ΕΟΕ), τόσο κατά την υλοποίηση του έργου της παρακολούθησης των ειδών – στόχων στο πλαίσιο της Οδηγίας Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική, όσο και στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων διατήρησης και παρακολούθησης που έχουν υλοποιηθεί τα τελευταία 25 χρόνια. Επίσης, αξιοποιήθηκαν δεδομένα τηλεμετρίας που έχουν προκύψει από προγράμματα LIFE και άλλα προγράμματα παρακολούθησης και διατήρησης της θαλάσσιας βιοποικιλότητας.

Ε. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Καταρχήν θα πρέπει να σχεδιαστεί κεντρικά από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και της ΕΔΕΥΕΠ και να υλοποιείται με ευθύνη των επενδυτών υπό την εποπτεία των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΕΝ, ένα ενιαίο πρόγραμμα καταγραφής της κατανομής και των πληθυσμών της θαλάσσιας βιοποικιλότητας που επηρεάζεται από τα ΥΑΠ, καθώς και των απειλών που αυτή αντιμετωπίζει, στο πρότυπο των σχετικών προγραμμάτων που προαναφέρθηκαν. Τα δεδομένα, αποτελέσματα και συμπεράσματα του προγράμματος αυτού θα συνεκτιμώνται για την αξιολόγηση των δυνητικών και πραγματικών επιπτώσεων κάθε επιμέρους ΥΑΠ.

Κατά δεύτερον, εκτιμάται ότι για όλες τις εξεταζόμενες περιοχές ανάπτυξης υπεράκτιων Αιολικών πάρκων (ΥΑΠ), θα απαιτηθεί συμπληρωματική έρευνα πεδίου, προκειμένου να υπάρξουν επαρκή δεδομένα βάσης, απαραίτητα για την εφαρμογή και περιοδική επικαιροποίηση των μέτρων μετριασμού των επιπτώσεων στα είδη πτηνών, νυχτερίδων και θαλάσσιων θηλαστικών. Η έρευνα αυτή θα πρέπει να επικεντρωθεί στην χρήση των εξεταζόμενων περιοχών και του περιγυρού τους από τα είδη ενδιαφέροντος, σε εποχιακή βάση και σε συνάρτηση με τις περιβαλλοντικές συνθήκες που σχετίζονται με την κατανομή και διαθεσιμότητα της τροφής τους. Τέτοιες έρευνες μπορεί να περιλαμβάνουν καταγραφές από σκάφος ή /και από αεροπλάνο, προγράμματα τηλεμετρίας, καταγραφές με ραντάρ και βιο-ακουστικές καταγραφές.

Έτσι, σε επίπεδο μεμονωμένου έργου θα απαιτείται η εκπόνηση ΜΠΕ, η οποία θα πρέπει να προσδιορίζει συγκεκριμένες ενέργειες μετριασμού των επιπτώσεων του έργου, με βάση τις τοπικές συνθήκες περιβάλλοντος και τα χαρακτηριστικά του.

Συμπερασματικά και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της πιθανότητας πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων σε ΠΠ του εθνικού Δικτύου Natura 2000 από την υλοποίηση του ΕΠΑ-ΥΑΠ (βλ. Κεφάλαιο 9 της ΣΜΠΕ), προκύπτει ότι, πανελλαδικά, ενδέχεται να υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στις 89 Προστατευόμενες Περιοχές (ΠΠ) του Δικτύου Natura 2000 που βρίσκονται εντός ζώνης 25km από εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ.

Στον ακόλουθο πίνακα 6 παρουσιάζονται τα προτεινόμενα μέτρα και οι κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση των ενδεχόμενων σημαντικών επιπτώσεων του ΕΠΑ-ΥΑΠ στις εξεταζόμενες περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Παράμετρος	Περιβαλλοντικοί Στόχοι	Προτάσεις / Κατευθύνσεις
Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή	<p>ΠΣΚ1: Μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (Ατθ).</p> <p>ΠΣΚ2: Αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα έως το 2030 και συμμετοχή στην επίτευξη μιας κλιματικά ουδέτερης οικονομίας έως το 2050.</p> <p>ΠΣΚ3: Περιορισμός της κατανάλωσης ενέργειας από συμβατικές πηγές παραγωγής.</p> <p>ΠΣΚ4: Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και προστασία από κλιματικούς κινδύνους ατυχημάτων/καταστροφών.</p>	<p>Εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης του Προγράμματος στο πλαίσιο του οποίου προτείνεται η παρακολούθηση της υλοποίησης του ΕΠΑ-ΥΑΠ (ενεργοποίηση εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ, εγκατεστημένη ισχύς), οι εκπομπές Ατθ και οι κατανalώσεις ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμων καθ' όλο το χρόνο ζωής των έργων ΥΑΠ.</p> <p>Ελαχιστοποίηση των εκπομπών Ατθ σε όλες τις φάσεις υλοποίησης των έργων ΥΑΠ (κατασκευή, λειτουργία, απεγκατάσταση)</p> <p>Περιορισμός των απαιτούμενων θαλάσσιων και οδικών μεταφορών κατά το σχεδιασμό των έργων ΥΑΠ – Εκπόνηση Σχεδίου Θαλάσσιων/Οδικών Μεταφορών Εξοπλισμού και Υλικών για τα έργα ΥΑΠ</p> <p>Περιορισμός της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και συμβατικών καυσίμων σε όλες τις φάσεις υλοποίησης των έργων ΥΑΠ</p> <p>Εκπόνηση Σχεδίων Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης (ΣΑΚΕΑ) για τα έργα ΥΑΠ. Τα ΣΑΚΕΑ θα πρέπει να καλύπτουν όλες τις φάσεις κατασκευής, λειτουργίας και απεγκατάστασης των έργων ΥΑΠ. Προτείνεται η κατάρτιση τους στο στάδιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης (ΕΠΕ) των έργων ΥΑΠ. Για τα Πιλοτικά Έργα ΥΑΠ, τα ΣΑΚΕΑ δύνανται να εκπονούνται πριν την έναρξη της φάσης κατασκευής των πιλοτικών ΥΑΠ.</p> <p>Σχεδιασμός και εγκατάσταση συστημάτων έγκαιρης πρόγνωσης και ειδοποίησης ακραίων καιρικών φαινομένων στον υπεράκτιο χώρο (στάδιο ερευνών ή στάδιο ΕΠΕ των έργων ΥΑΠ, στάδιο πριν την εγκατάσταση πιλοτικών έργων ΥΑΠ).</p> <p>Διερεύνηση αναγκών και σχεδιασμός αντιπλημμυρικών έργων και προστασίας της ακτογραμμής από ακραίους κυματισμούς στην παράκτια ζώνη στις περιοχές προαναγιάωσης έργων ηλεκτρικής διασύνδεσης των ΥΑΠ.</p>
Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα - Πανίδα	<p>ΠΣΒ1: Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας (είδη, οικοσυστήματα).</p> <p>ΠΣΒ2: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών (ΠΠ) και προστατευόμενων ειδών και ΤΟ εθνικού και διεθνούς ενδιαφέροντος.</p> <p>ΠΣΒ3: Προστασία και διατήρηση της κατανομής και αφθονίας των θαλάσσιων ειδών σύμφωνα με τις ισχύουσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες.</p> <p>ΠΣΒ4: Αποφυγή κατακερματισμού οικοτόπων και ενδοιατημάτων και αποφυγή τοποθέτησης φραγμών σε διαδρόμους μετακίνησης ορνιθοπανίδας και θαλάσσιων οργανισμών (μεταναστευτικοί διάδρομοι ορνιθοπανίδας, επικοινωνία μεταξύ σημαντικών περιοχών για τα θαλάσσια θηλαστικά κλπ.)</p> <p>ΠΣΒ5: Προστασία της ακεραιότητας του θαλάσσιου βυθού ώστε να διασφαλίζεται η δομή και η λειτουργία των οικοσυστημάτων, ιδίως των βενθικών οικοσυστημάτων.</p>	<p>Προτείνεται η εκπόνηση Μελετών Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων (ΜΕΟΑ) σε δύο στάδια (Στάδιο ΣΜΠΕ-ΠΔ εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ & Στάδιο ΣΜΠΕ-ΠΠΕ-ΑΠΕ για τα Πιλοτικά: Προκαταρκτικές ΜΕΟΑ, Στάδιο ΕΠΕ: Οριστικές ΜΕΟΑ) σύμφωνα με τις ειδικότερες προδιαγραφές που περιγράφονται στο κεφάλαιο 9.6 και 1.3 της παρούσας, για τη διασφάλιση της πρόληψης και μετριασμού των ενδεχόμενων σημαντικών επιπτώσεων των παρεμβάσεων του Προγράμματος στις ΠΠ του Δικτύου Natura 2000 που βρίσκονται εντός της ζώνης δυνητικής επιρροής των εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στις πιθανά σημαντικές αθροιστικές επιπτώσεις των έργων ΥΑΠ ήδη από το στάδιο των ΣΜΠΕ – ΠΔ επί μέρους ΠΟΑΥΑΠ (Προκαταρκτικές ΜΕΟΑ) και στο στάδιο σχεδιασμού των επί μέρους έργων ΥΑΠ.</p> <p>Προτείνεται η αποφυγή χωροθέτησης έργων ΥΑΠ και συνοδών έργων διασύνδεσης εντός ΠΠ του εθνικού δικτύου Natura 2000 και άλλων ΠΠ εθνικού και διεθνούς ενδιαφέροντος.</p> <p>Αποφυγή χωροθέτησης έργων ΥΑΠ και συνοδών έργων διασύνδεσης εντός τύπων οικοτόπων προτεραιότητας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, σύμφωνα και με τις υποδείξεις των επί μέρους ΜΕΟΑ που θα εκπονηθούν. Εφόσον αυτό δεν είναι τεχνικά εφικτό θα πρέπει να εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης / αντιστάθμισης (π.χ. φυτεύσεις λβαδιών ποσειδωνίας, δημιουργία τεχνητών υφάλων, κλπ.) στο πλαίσιο και του πρόσφατου ευρωπαϊκού νομοθετήματος για την Αποκατάσταση της Φύσης.</p> <p>Ελαχιστοποίηση των απαιτούμενων επεμβάσεων στο θαλάσσιο πυθμένα κατά το σχεδιασμό/χωροθέτηση των έργων ΥΑΠ.</p> <p>Ελαχιστοποίηση των απαιτούμενων αποψιλώσεων/εκχεράσεων για την κατασκευή συνοδών έργων διασύνδεσης στην Ξηρά.</p>
		<p>Επίσης, στο πλαίσιο του προτεινόμενου Συστήματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης προτείνεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των ευαίσθητων στα ΥΑΠ ειδών Ορνιθοπανίδας, Χειροπτερών, Θαλάσσιων Θηλαστικών και Ερπετών, καθώς και του Υποθαλάσσιου Θορύβου, σε εθνική κλίμακα, που θα επιτρέπει την έγκυρη και έγκαιρη εκτίμηση των επιπτώσεων των επιμέρους έργων ΥΑΠ σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και θα ανατροφοδοτεί τον σχεδιασμό, στο πρότυπο ανάλογων προγραμμάτων που εκπονούνται στην Βόρεια Ευρώπη. - Διενέργεια έρευνας για τις επιπτώσεις των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων από τα υποθαλάσσια καλώδια στην ιχθυοπανίδα και στα θαλάσσια θηλαστικά, ώστε να προκύψουν κατάλληλες κατευθύνσεις μετριασμού ως προς την ασφάλει για την βιοποικιλότητα και προστατευμένη από την αλιεία υποθαλάσσια εγκατάστασή τους. <p>Στα ΣΑΚΕΑ που θα καταρτισθούν προτείνεται να περιλαμβάνονται οι απαιτούμενες δράσεις για την αντιμετώπιση περιστατικού σύγκρουσης / τραυματισμού θαλάσσιας πανίδας σε σκάφος σύμφωνα με τις υποδείξεις των επί μέρους ΜΕΟΑ.</p>
Υδάτα	<p>ΠΣΥ1: Ελαχιστοποίηση της ρύπανσης των υδάτων (διατήρηση και βελτίωση της κποιότητας των εσωτερικών και θαλάσσιων υδάτων).</p> <p>ΠΣΥ2: Αποφυγή μόνιμης μεταβολής των υδρογραφικών συνθηκών.</p> <p>ΠΣΥ3: Ελαχιστοποίηση της ποσοτικής υποβάθμισης των υδάτινων πόρων.</p>	<p>Πριν από την έναρξη των εργασιών κατασκευής, θα πρέπει να προσδιοριστούν επαρκείς και κατάλληλες εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίων, μετά από επικοινωνία με τις αρμόδιες λιμενικές αρχές.</p> <p>Επεξεργασία του Μαύρου νερού (λύματα αποχέτευσης) με εγκεκριμένη εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων/σύστημα επεξεργασίας και απολύμανσης / δεξαμενή αποθήκευσης λυμάτων (Απαιτήσεις MARPOL Παράρτημα IV) (χωρίς ορατά επιπλέοντα στερεά ή χρωματισμό του περιβάλλοντος νερού).</p> <p>Επεξεργασία του Γκρι νερού για την αφαίρεση των επιπλέοντων στερεών πριν από την απόρριψη (απαιτήσεις MARPOL Παράρτημα IV, χωρίς ορατά επιπλέοντα στερεά ή χρωματισμό του περιβάλλοντος νερού).</p> <p>Επεξεργασία των αποβλήτων τροφίμων με άλεση και κομποποίηση για συμμόρφωση με το Παράρτημα V της MARPOL (<25 mm και απόρριψη σε περισσότερα από 12 ναυτικά μίλια από την Ξηρά, εν πλω και όσο είναι δυνατόν πιο μακριά από την Ξηρά).</p> <p>Επεξεργασία των σεντινόνερων με ελαιοδιαχωρισμό σε συμμόρφωση με το Παράρτημα Ι της MARPOL 73/78 (συγκέντρωση πετρελαιοειδών 15 mg/l).</p> <p>Η διάθεση καθαριστικών που περιέχονται στην αποστράγγιση του καταστρώματος επιτρέπεται εφόσον οι ουσίες αυτές δεν είναι επιβλαβείς για το θαλάσσιο περιβάλλον, λαμβανομένων υπόψη των κατευθυντήριων γραμμών του IMO.</p> <p>Τα ύδατα έρματος και αποθήκευσης υδάτων εκποσίματος πρέπει να συλλέγονται και να υφίστανται επεξεργασία σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων Έρματος, με τη MARPOL 73/78 (Παράρτημα Ι) και τη Διεθνή Σύμβαση για τον Έλεγχο και τη Διαχείριση του Ερματικού Υδάτος και των Ιζημάτων του Πλοίου (BWMC).</p> <p>Τα σκάφη διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό αντιμετώπισης και καθαρισμού για την αντιμετώπιση μικρών διαρροών επί του καταστρώματος.</p> <p>Τα μέλη του πληρώματος πρέπει να γνωρίζουν τους κινδύνους από διαρροές και ανεξέλεγκτη διαφυγή στη θάλασσα δυνητικά ρυπασμένων υδάτων αποστράγγισης του καταστρώματος και πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένα για άμεση απόκριση και αντιμετώπιση.</p>

Παράμετρος	Περιβαλλοντικοί Στόχοι	Προτάσεις / Κατευθύνσεις
Εδαφος	<p>ΠΣΕ1: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών.</p> <p>ΠΣΕ2: Προστασία και διατήρηση των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών του θαλάσσιου πυθμένα και του εδάφους.</p> <p>ΠΣΕ3: Ελαχιστοποίηση της μόνιμης κατάληψης/αφράγισης εδαφών και θαλάσσιου πυθμένα.</p>	<p>Εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης του Προγράμματος στο πλαίσιο του οποίου προτείνεται η παρακολούθηση της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων και των υφιστάμενων ωκεανογραφικών / μετεωρολογικών συνθηκών στις εν δυνάμει ΠΟΛΥΑΠ πριν την υλοποίηση των έργων ΥΑΠ και κατά τη φάση κατασκευής, λειτουργίας και απεγκατάστασής τους.</p> <p>Να ληφθεί μέριμνα στο σχεδιασμό των επί μέρους έργων ΥΑΠ για την αποφυγή/πρόληψη δυνητικών αθροιστικών επιπτώσεων στα θαλάσσια ύδατα σε περίπτωση ταυτόχρονης κατασκευής κοντινών επί μέρους έργων ΥΑΠ.</p> <p>Ελαχιστοποίηση των απορριψίμων επιχειρησιακών σκαφών σε όλες τις φάσεις υλοποίησης των έργων ΥΑΠ (κατασκευή, λειτουργία, απεγκατάσταση) και συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα Ι, ΙV, V της MARPOL 73/78 σχετικά με τη διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων πλοίων και έρμιατος.</p> <p>Όπου είναι τεχνικά εφικτό για τις ανάγκες κατασκευής και λειτουργίας των έργων ΥΑΠ προτείνεται η αξιοποίηση θαλασσινού νερού είτε άμεσα είτε με χρήση αφαλάτωσης (πλύσεις χώρων σκαφών/Α/Γ και λοιπού εξοπλισμού), ενώ θα ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα στο στάδιο σχεδιασμού για την ελαχιστοποίηση της κατανάλωσης πόσιμου νερού σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής των έργων.</p> <p>Στα ΣΑΚΕΑ που θα καταρτισθούν θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την αντιμετώπιση ατυχηματικής θαλάσσιας ρύπανσης (διαρροή καυσίμων, άλλων χημικών/καθαριστικών).</p>
Τοπίο	<p>ΠΣΤ1: Προστασία και διατήρηση της ποιότητας και ποικιλότητας του φυσικού τοπίου.</p> <p>ΠΣΤ2: Αναβάθμιση/ανάδειξη της αισθητικής του τοπίου.</p>	<p>Προτείνεται η εκπόνηση Μελετών Εκτίμησης και Αξιολόγησης των Επιπτώσεων στο Τοπίο στο στάδιο έγκρισης των ΣΜΠΕ-ΠΔ των επί μέρους εν δυνάμει ΠΟΛΥΑΠ και στο στάδιο ΣΜΠΕ των ΠΠΕ-ΑΠΕ των Πιλοτικών έργων ΥΑΠ. Στις μελέτες ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στη διάταξη των έργων ΥΑΠ εντός των εν δυνάμει ΠΟΛΥΑΠ και στις δυνητικές αθροιστικές επιπτώσεις των έργων, ενώ παράλληλα θα πρέπει να διερευνηθούν α) πιθανά αντισταθμιστικά μέτρα για τους ΟΤΑ με παράκτιο μέτωπο και β) πιθανές δράσεις για την ανάδειξη του νέου θαλάσσιου τοπίου που θα δημιουργηθεί με την εγκατάσταση των υπεράκτιων Α/Γ.</p> <p>Περιορισμός του μεγέθους των υπεράκτιων Α/Γ στο απολύτως τεχνικά απαραίτητο για τη βιωσιμότητα των έργων.</p> <p>Προγραμματισμός της φάσης κατασκευής των επί μέρους έργων ΥΑΠ εκτός περιόδου αιχμής θέρους και με γνώμονα την αποφυγή παράλληλης διεξαγωγής των κατασκευαστικών εργασιών με έργα ΥΑΠ γειτονικών ΠΟΛΥΑΠ.</p> <p>Ανάληψη δράσεων ανάδειξης των υπεράκτιων Α/Γ ως μέρος του θαλάσσιου τοπίου των περιοχών εγκατάστασης των ΥΑΠ.</p>
Ποιότητα του αέρα	<p>ΠΣΑ1: Μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα.</p>	<p>Ισχύουν οι προτάσεις / κατευθύνσεις για το Κλίμα – Κλιματική Αλλαγή και επιπρόσθετα προτείνεται:</p> <p>Διερεύνηση συνεργειών με τομείς της Γαλάζιας Οικονομίας για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης στις θαλάσσιες μεταφορές.</p> <p>Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο παράρτημα VI της MARPOL 73/78 για την ελαχιστοποίηση των ατμοσφαιρικών ρύπων που περιέχονται στα καυσάερα πλοίων, συμπεριλαμβανομένων των οξειδίων του θείου (SOX) και των οξειδίων του αζώτου (NOx), η διερεύνηση συνεργειών με τομείς της Γαλάζιας Οικονομίας για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης στις θαλάσσιες μεταφορές.</p>
Θόρυβος	<p>ΠΣΘ1: Μείωση εκπομπών υποθαλάσσιου και αερομεταφερόμενου θορύβου και δονήσεων.</p> <p>ΠΣΘ2: Αποφυγή έκθεσης σε επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου και δονήσεων που υπερβαίνουν τα επιτρεπτά όρια.</p>	<p>Εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης του Προγράμματος στο πλαίσιο του οποίου προτείνεται η παρακολούθηση του Υποθαλάσσιου θορύβου στις εν δυνάμει ΠΟΛΥΑΠ πριν την κατασκευή, κατά τη διάρκεια των φάσεων κατασκευής, λειτουργίας και απεγκατάστασης των έργων ΥΑΠ.</p> <p>Χρήση εξοπλισμού στα επιχειρησιακά σκάφη, ο οποίος συντηρείται τακτικά, για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία του και η ελαχιστοποίηση των εκπομπών θορύβου.</p>
Πληθυσμός – Κοινωνικοοικονομικό Περιβάλλον	<p>ΠΣΠΚ1: Βιώσιμη χρήση και προστασία των πόρων από τους οποίους εξαρτώνται οι υφιστάμενες θαλάσσιες οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες.</p> <p>ΠΣΠΚ2: Ενίσχυση ενεργειακού εφοδιασμού Συστήματος ιδιαίτερα στο νησιωτικό χώρο.</p> <p>ΠΣΠΚ3: Καταπολέμηση της φτώχειας και άρση των κοινωνικών αποκλεισμών, με έμφαση στην καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας.</p> <p>ΠΣΠΚ4: Αύξηση της απασχόλησης και εκπαίδευση σε καινοτόμες τεχνολογίες σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.</p> <p>ΠΣΠΚ5: Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης.</p> <p>ΠΣΠΚ5: Ανάπτυξη συνεργειών με άλλους τομείς της Γαλάζιας Οικονομίας και συνεισφορά στη μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος τους.</p>	<p>Ισχύουν οι προτάσεις / κατευθύνσεις για τα Ύδατα, το Τοπίο και το Θόρυβο και επιπρόσθετα προτείνεται:</p> <p>Εφαρμογή πρακτικών πρόληψης και μείωσης των παραγόμενων αποβλήτων σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής των έργων ΥΑΠ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων, των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Σχεδίου Προγράμματος, Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2021-2030.</p> <p>Εκπόνηση Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων στο πλαίσιο του σταδίου ΕΠΕ των έργων ΥΑΠ και στο στάδιο ΠΣΔ των Πιλοτικών Έργων ΥΑΠ.</p> <p>Ανάπτυξη συνεργειών με άλλους τομείς της Γαλάζιας Οικονομίας όπως η αλιεία και ο τουρισμός (δημιουργία τεχνητών υφάλων στις θέσεις των υπεράκτιων Α/Γ για την ενίσχυση των ιχθυοαποθεμάτων, περιήγηση σε υπεράκτια ΥΑΠ, προγράμματα ενημέρωσης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σχετικά με το θαλάσσιο περιβάλλον και τη θαλάσσια βιοποικιλότητα των ελληνικών θαλασσών, κλπ.)</p>
Ανθρώπινη Υγεία – Ποιότητα ζωής	<p>ΠΣΑΥ1: Προστασία και αναβάθμιση της δημόσιας υγείας και ποιότητας ζωής του πληθυσμού.</p> <p>ΠΣΑΥ2: Ελαχιστοποίηση των κινδύνων δημόσιας υγείας (πανδημίας) και ατυχημάτων που σχετίζονται με τομείς σχετικούς προς το ΕΠ.</p>	<p>Ισχύουν οι προτάσεις / κατευθύνσεις για τα Ύδατα, το Τοπίο, την Ποιότητα του αέρα, το Θόρυβο και τον Πληθυσμό-Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον.</p>
Θαλάσσιες χρήσεις και Χρήσεις γης – Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία	<p>ΠΣΘΧ1: Αποφυγή συγκρούσεων με άλλες θαλάσσιες χρήσεις και χρήσεις γης.</p> <p>ΠΣΘΧ2: Προστασία και αναβάθμιση της αξίας των υλικών περιουσιακών στοιχείων στις περιοχές επέμβασης.</p> <p>ΠΣΘΧ3: Συντήρηση, αναβάθμιση και αποτελεσματική χρήση των υφιστάμενων υποδομών (με ιδιαίτερη έμφαση στις υποδομές ηλεκτρικής διασύνδεσης του ΕΣΜΗΕ και στις λιμενικές υποδομές εξυπηρέτησης των έργων ΥΑΠ).</p>	<p>Ισχύουν οι προτάσεις / κατευθύνσεις για το Κλίμα – Κλιματική αλλαγή, το Τοπίο, την Ποιότητα του αέρα, το Θόρυβο και τον Πληθυσμό-Κοινωνικο-οικονομικό Περιβάλλον.</p>
Πολιτιστική Κληρονομιά	<p>ΠΣΠΚ1: Διατήρηση και προστασία των στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς.</p> <p>ΠΣΠΚ2: Ανάδειξη των στοιχείων πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.</p>	<p>Ισχύουν οι προτάσεις / κατευθύνσεις για το Κλίμα – Κλιματική αλλαγή, το Τοπίο και το Θόρυβο, ενώ επιπρόσθετα προτείνεται:</p> <p>Διενέργεια Έρευνας για τον εντοπισμό πιθανών θέσεων αρχαιοτήτων (ναυαγία, αεροσκάφη, άλλα αντικείμενα, κλπ.) πέραν των ήδη καταγεγραμμένων από ΥΠΠΟ και Υδρογραφική Υπηρεσία ΠΝ – σε συνδυασμό με τις τεχνικές έρευνας που θα εκπονηθούν (Γεωτεχνικές – Βαθυμετρικές)</p> <p>Επιβλεψη των εργασιών κατασκευής των έργων ΥΑΠ καθ' όλη τη διάρκεια της φάσης κατασκευής από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ (Εφορεία Ενάλιων Αρχαιοτήτων)</p>

Πίνακας 6 : Προτεινόμενα Μέτρα Αντιμετώπισης των ενδεχόμενων σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων του Προγράμματος

Έτσι, η εφαρμογή ενός Συστήματος Παρακολούθησης είναι κρίσιμης σημασίας για την καταγραφή των αποτελεσμάτων της υλοποίησης του ΕΠΑ-ΥΑΠ, καθώς και της περιβαλλοντικής και κοινωνικής απόδοσης του ΕΠΑ-ΥΑΠ για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των προτεινόμενων παρεμβάσεων με τους Περιβαλλοντικούς Στόχους (ΠΣ). Στον κάτωθι Πίνακα 7 παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι δείκτες παρακολούθησης της περιβαλλοντικής και κοινωνικής απόδοσης του Προγράμματος:

Παράμετρος	Περιβαλλοντικοί Στόχοι	Προτεινόμενοι δείκτες παρακολούθησης
Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή	<p>ΠΣΚ1: Μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ).</p> <p>ΠΣΚ2: Αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα έως το 2030 και συμμετοχή στην επίτευξη μιας κλιματικά ουδέτερης οικονομίας έως το 2050.</p> <p>ΠΣΚ3: Περιορισμός της κατανάλωσης ενέργειας από συμβατικές πηγές παραγωγής.</p> <p>ΠΣΚ4: Αντιμέτωπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και προστασία από κλιματικούς κινδύνους ατυχημάτων/καταστροφών.</p>	<p>Αριθμός εγκεκριμένων εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ και αντίστοιχη διαθέσιμη εγκατεστημένη ισχύς / έτος)</p> <p>Εκπομπές ΑτΘ κατά τη φάση κατασκευής, λειτουργίας και απεγκατάστασης των έργων ΥΑΠ</p> <p>Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας</p> <p>Κατανάλωση καυσίμων</p> <p>Παρακολούθηση των ωκεανογραφικών και μετεωρολογικών συνθηκών στις θέσεις εγκατάστασης των έργων ΥΑΠ (πριν, κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής και λειτουργίας των έργων).</p>
Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα - Πανίδα	<p>ΠΣΒ1: Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας (είδη, οικοσυστήματα).</p> <p>ΠΣΒ2: Προστασία, διατήρηση και διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών (ΠΠ) και προστατευόμενων ειδών και ΤΟ εθνικού και διεθνούς ενδιαφέροντος.</p> <p>ΠΣΒ3: Προστασία και διατήρηση της κατανομής και αφθονίας των θαλάσσιων ειδών σύμφωνα με τις ισχύουσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες.</p> <p>ΠΣΒ4: Αποφυγή κατακερματισμού οικοτόπων και ενδαιτημάτων και αποφυγή τοποθέτησης φραγμών σε διαδρόμους μετακίνησης ορνιθοπανίδας και θαλάσσιων οργανισμών (μεταναστευτικοί διάδρομοι ορνιθοπανίδας, επικοινωνία μεταξύ σημαντικών περιοχών για τα θαλάσσια θηλαστικά κλπ.)</p> <p>ΠΣΒ5: Προστασία της ακεραιότητας του θαλάσσιου βυθού ώστε να διασφαλίζεται η δομή και η λειτουργία των οικοσυστημάτων, ιδίως των βενθικών οικοσυστημάτων.</p>	<p>Παρακολούθηση της Ορνιθοπανίδας και Χειρόπτερων στις εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ πριν και κατά τις φάσεις κατασκευής, λειτουργίας και απεγκατάστασης των έργων ΥΑΠ</p> <p>Παρακολούθηση Θαλάσσιων Θηλαστικών (κητώδη, μεσογειακή φώκια) και Ερπετών στις εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ πριν και κατά τις φάσεις κατασκευής, λειτουργίας και απεγκατάστασης των έργων ΥΑΠ</p> <p>Χαρτογράφηση των Θαλάσσιων Τύπων Οικοτόπων ενωσιακού ενδιαφέροντος στις θέσεις εγκατάστασης των έργων ΥΑΠ (πριν, κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής και λειτουργίας των έργων).</p>
Υδάτια	<p>ΠΣΥ1: Ελαχιστοποίηση της ρύπανσης των υδάτων (διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας των εσωτερικών και θαλάσσιων υδάτων).</p> <p>ΠΣΥ2: Αποφυγή μόνιμης μεταβολής των υδρογραφικών συνθηκών.</p> <p>ΠΣΥ3: Ελαχιστοποίηση της ποσοτικής υποβάθμισης των υδάτινων πόρων.</p>	<p>Παρακολούθηση της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων στις θέσεις εγκατάστασης των έργων ΥΑΠ (πριν, κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής και λειτουργίας των έργων).</p>
Εδαφος	<p>ΠΣΕ1: Διαφύλαξη της ποσότητας και της ποιότητας των εδαφών.</p> <p>ΠΣΕ2: Προστασία και διατήρηση των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών του θαλάσσιου πυθμένα και του εδάφους.</p> <p>ΠΣΕ3: Ελαχιστοποίηση της μόνιμης κατάληψης/σφράγισης εδαφών και θαλάσσιου πυθμένα.</p>	<p>Έκταση κατάληψης εδάφους από έργα ΥΑΠ</p> <p>Έκταση κατάληψης θαλάσσιου πυθμένα από έργα ΥΑΠ</p> <p>Παρακολούθηση της ποιότητας των ιζημάτων στις θέσεις εγκατάστασης των έργων ΥΑΠ (πριν, κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής και λειτουργίας των έργων).</p>
Τοπίο	<p>ΠΣΤ1: Προστασία και διατήρηση της ποιότητας και ποικιλότητας του φυσικού τοπίου.</p> <p>ΠΣΤ2: Αναβάθμιση/ανάδειξη της αισθητικής του τοπίου.</p>	<p>Καταγραφή του φυσικού τοπίου στις θέσεις εγκατάστασης των έργων ΥΑΠ (πριν, κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής και λειτουργίας των έργων)</p>
Ποιότητα του αέρα	<p>ΠΣΑ1: Μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα.</p>	-
Θόρυβος	<p>ΠΣΘ1: Μείωση εκπομπών υποθαλάσσιου και αερομεταφερόμενου θορύβου και δονήσεων.</p> <p>ΠΣΘ2: Αποφυγή έκθεσης σε επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου και δονήσεων που υπερβαίνουν τα επιτρεπτά όρια.</p>	<p>Παρακολούθηση των εκπομπών περιβαλλοντικού θορύβου στις θέσεις επεμβάσεων έργων χερσαίας διασύνδεσης (πριν, κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής και λειτουργίας των έργων)</p> <p>Παρακολούθηση του Υποθαλάσσιου θορύβου στις περιοχές εγκατάστασης των έργων ΥΑΠ (πριν, κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής και λειτουργίας των έργων).</p>

Πληθυσμός – Κοινωνικοοικονομικό Περιβάλλον	<p>ΠΣΠΚ1: Βιώσιμη χρήση και προστασία των πόρων από τους οποίους εξαρτώνται οι υφιστάμενες θαλάσσιες οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες.</p> <p>ΠΣΠΚ2: Ενίσχυση ενεργειακού εφοδιασμού Συστήματος ιδιαίτερα στο νησιωτικό χώρο.</p> <p>ΠΣΠΚ3: Καταπολέμηση της φτώχειας και άρση των κοινωνικών αποκλεισμών, με έμφαση στην καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας.</p> <p>ΠΣΠΚ4: Αύξηση της απασχόλησης και εκπαίδευση σε καινοτόμες τεχνολογίες σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.</p> <p>ΠΣΠΚ5: Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης.</p> <p>ΠΣΠΚ5: Ανάπτυξη συνεργειών με άλλους τομείς της Γαλάζιας Οικονομίας και συνεισφορά στη μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος τους.</p>	<p>Παρακολούθηση των δράσεων / συνεργειών με τομείς της Γαλάζιας Οικονομίας (δαπάνες έργων, αριθμός δράσεων, συμμετοχή, κλπ.)</p> <p>Παρακολούθηση της τήρησης/εφαρμογής των μέτρων αντιστάθμισης που ενδεχομένως θα προκύψουν από τις Μελέτες Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Τοπίο</p>
Ανθρώπινη Υγεία – Ποιότητα ζωής	<p>ΠΣΑΥ1: Προστασία και αναβάθμιση της δημόσιας υγείας και ποιότητας ζωής του πληθυσμού.</p> <p>ΠΣΑΥ2: Ελαχιστοποίηση των κινδύνων δημόσιας υγείας (πανδημίας) και ατυχημάτων που σχετίζονται με τομείς σχετικούς προς το ΕΠ.</p>	-
Θαλάσσιες χρήσεις και Χρήσεις γης – Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία	<p>ΠΣΘΧ1: Αποφυγή συγκρούσεων με άλλες θαλάσσιες χρήσεις και χρήσεις γης.</p> <p>ΠΣΘΧ2: Προστασία και αναβάθμιση της αξίας των υλικών περιουσιακών στοιχείων στις περιοχές επέμβασης.</p> <p>ΠΣΘΧ3: Συντήρηση, αναβάθμιση και αποτελεσματική χρήση των υφιστάμενων υποδομών (με ιδιαίτερη έμφαση στις υποδομές ηλεκτρικής διασύνδεσης του ΕΣΜΗΕ και στις λιμενικές υποδομές εξυπηρέτησης των έργων ΥΑΠ).</p>	-
Πολιτιστική Κληρονομιά	<p>ΠΣΠΚ1: Διατήρηση και προστασία των στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς.</p> <p>ΠΣΠΚ2: Ανάδειξη των στοιχείων πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.</p>	<p>Καταγραφή θαλάσσιου πυθμένα και εντοπισμός θέσεων αρχαιοτήτων (ναυάγια, αεροσκάφη, άλλα αντικείμενα, κλπ.) πέραν των ήδη καταγεγραμμένων από ΥΠΠΟ και Υδρογραφική Υπηρεσία ΠΝ – σε συνδυασμό με τις τεχνικές έρευνες που θα εκπονηθούν (Γεωτεχνικές – Βαθυμετρίας)</p>

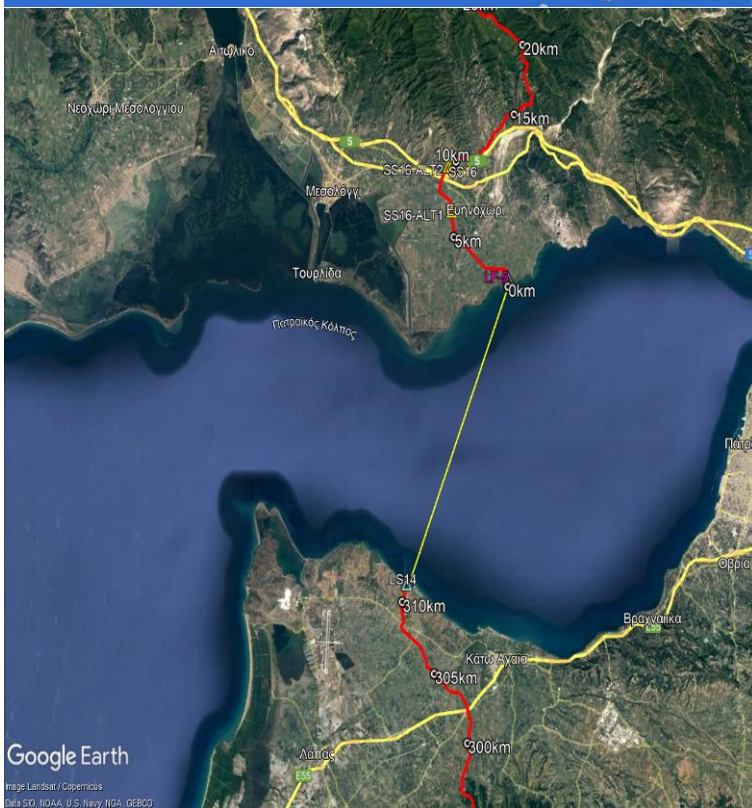
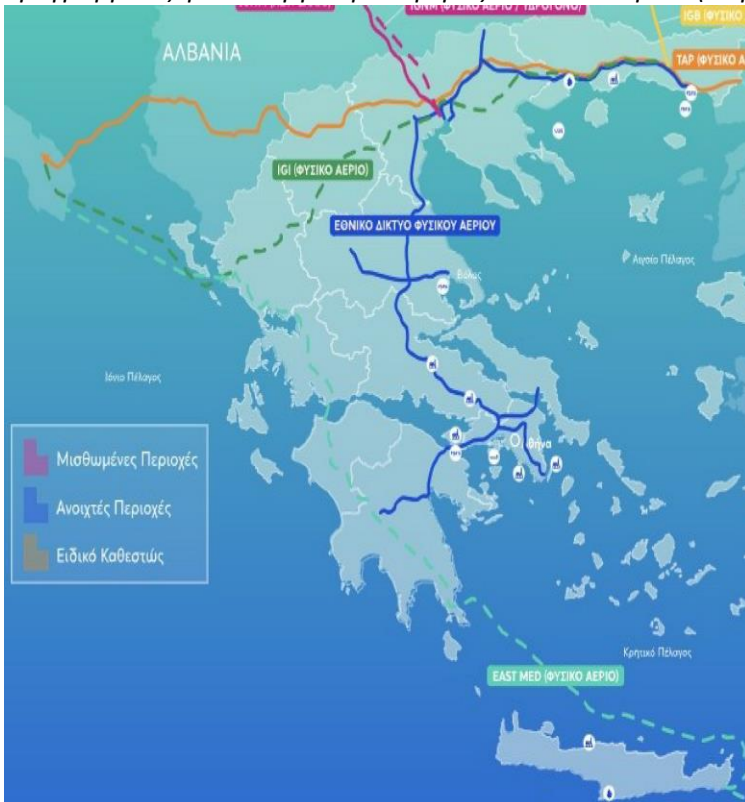
Πίνακας 7 : Προτεινόμενο Σύστημα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης του ΕΠΑ-ΥΑΠ

ΣΤ. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω η υπηρεσία μας θεωρεί ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα κάτωθι :

- i. Το γεγονός ότι η ανάπτυξη τη ΠΟΑΥΑΠ Δυτικής Ελλάδας είναι σε μικρή απόσταση από τις ακτές της ΠΕ Αιτ/νίας, γεγονός που θεωρείται ότι θα έχει επιπτώσεις στον παράκτιο τουρισμό, ενώ ταυτόχρονα θα βρίσκεται και σε ζώνη κυκλοφορίας θαλάσσιου τουρισμού.
- ii. Στην υπό εξέταση ΣΜΠΕ αναφέρεται ο Στρατηγικός Έλεγχος Δέουσας Εκτίμησης Επιπτώσεων στο δίκτυο Natura 2000, χωρίς όμως να έχουν θεσμοθετηθεί ακόμη οι απαραίτητοι Στόχοι Διατήρησης για αυτές.
- iii. Θα πρέπει να εξεταστεί ενδελεχώς η συμβατότητα του υπό εξέταση ΕΠΑΥΑΠ με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, καθότι η ΣΜΠΕ διαπιστώνει σοβαρές επιπτώσεις στο δίκτυο Natura 2000 με την υλοποίηση του εν λόγω Προγράμματος.
- iv. Η εν λόγω ΣΜΠΕ θα έπρεπε να λάβει χώρα έπειτα από την θεσμοθέτηση του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ, αφού σε αυτό τίθενται κριτήρια αποκλεισμού θαλάσσιων πάρκων (π.χ. περιοχές με ενάλιες αρχαιότητες ή προστατευόμενα ναυάγια, περιοχές ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών του σχετικού ειδικού πλαισίου, κλειστοί κόλποι με καθορισμένη γραμμή βάσης και γραμμές επιβατικής ναυσιπλοΐας κλπ) σε συσχέτιση και με τον υποκείμενο Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό της Ελλάδας.
- v. Η εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ Δυτικής Ελλάδας (Πατραϊκός) τέμνει τον αγωγό φυσικού αερίου της EastMed (περιοχή Καλαμάκι Αχαΐας προς παραλιακή περιοχή Γαλατά Αιτ/νίας) σε αντίθεση με τα αναφερόμενα στην υπό εξέταση

ΣΜΠΕ ότι οι προτεινόμενες εν δυνάμει ΠΟΥΑΠ χωροθετούνται εκτός όδευσης υφιστάμενων και προγραμματιζόμενων έργων μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Κεφ. 8.3.4.3 της ΣΜΠΕ) (βλέπε Σχήμα 7).

Σχήμα 7 : Περιοχή προγραμματιζόμενου έργου μεταφοράς Φυσικού Αερίου στις ΠΕ Αχαΐας & Αιτ/νίας

νί.Θα πρέπει να επανεξεταστεί το όριο της ελάχιστης απαιτούμενης ταχύτητας αέρα καθώς συνεπάγεται επηρεασμός του υπολογισμού του διαθέσιμου χώρου των ΥΑΠ. Συγκεκριμένα αναγράφεται ότι το κριτήριο 20 αποκλείει περιοχές με "...ταχύτητα ανέμου μικρότερη από ... 8 m/s για πλωτής έδρασης αιολικά πάρκα..." (σελ. 85 της ΣΜΠΕ) ενώ επίσης αναγράφεται ότι «...σύμφωνα με τη Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank) και το

πρόγραμμα ESMAP (Energy Sector Management Assistance Program), δυνητικές περιοχές ανάπτυξης ΥΑΠ σταθερής και πλωτής έδρασης ορίζονται αυτές με ταχύτητα ανέμου >7m/s...'' (σελ. 126 της ΣΜΠΕ).

vii. Στην υπό εξέταση ΣΜΠΕ δεν λαμβάνει χώρα η εξέταση των συνεπειών των ακραίων φαινομένων στις υποδομές ΥΑΠ (climate proofing). Αν ληφθούν, μάλιστα, υπόψη όσα έχουν εκτεθεί σε συγκεκριμένα κεφάλαια της ΣΜΠΕ (Κεφ. 8), τότε οι υποδομές αυτές θα πρέπει να θεωρηθούν κρίσιμες υποδομές.

Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η χωροθέτηση της ΠΟΑΥΑΠ του Πατραϊκού Κόλπου είναι δυνητικά «πιεσμένη» εντός περιοχών μεγάλης διέλευσης επιβατικών πλοίων, ασκήσεων του Πολεμικού Ναυτικού, έρευνας και εκμετάλλευσης χερσαίων υδρογονανθράκων, διέλευσης αγωγού φυσικού αερίου, δεκαπέντε (15) θεσμοθετημένων ακτών κολύμβησης και δεκατριών (13) διαφορετικών προστατευόμενων περιοχών όπως επτά (7) περιοχές Natura 2000 (ΖΕΠ-ΕΖΔ), δύο (2) Ramsar, δύο (2) Σ.Π.Π. και δύο (2) Εθνικά Πάρκα, γεγονός που από μόνο του δεικνύει την δυσκολία συνύπαρξης της επιπρόσθετα και συνεργιστικά.

Εν κατακλείδι, λοιπόν, θεωρούμε ότι θα πρέπει πρωτίστως να ληφθούν υπόψη οι ως άνω επισημάνσεις, έτσι ώστε να επαναπροσδιοριστεί η ζητούμενη εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ Πατραϊκού Κόλπου, έτσι ώστε να αποφευχθούν ενδεχόμενες συγκρούσεις με άλλες χρήσεις του συγκεκριμένου θαλάσσιου χώρου.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον κ. Σπηλιόπουλο Ζώη – Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Π.Δ.Ε., για παροχή διευκρινήσεων επί του θέματος.

Ο Πρόεδρος σύμφωνα με τις απόψεις της υπηρεσίας **πρότεινε την αρνητική** γνωμοδότηση επί της ΣΜΠΕ του θέματος.

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, έχοντας υπόψη:

1) Τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ/Α'/87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» και ειδικότερα τα άρθρα 164 & 186, όπως ισχύουν σήμερα.

2) Την υπ' αριθ. 248595/2016 (ΦΕΚ/Β'/4309/30.12.2016) απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου «Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας», όπως ισχύει.

3) την υπ' αρ. 07/27-01-2022 (ΦΕΚ 624/Β/14.02.2022) Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, περί σύστασης Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας.

4) Την υπ' αριθ. 08/27-01-2022 (ΑΔΑ: 6ΩΝΜ7Λ6-917) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, περί συγκρότησης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων ΠΣ ΔΕ.

5) Το ισχύον κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος.

6) Τις διατάξεις του Ν.4014/2011 (ΦΕΚ/Α'/209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» όπως ισχύει.

- 7) Τις διατάξεις της ΚΥΑ οικ.1649/45/14.01.2014 (ΦΕΚ/Β'/45/15.01.2014).
- 8) Τις διατάξεις του Ν.4685/2020 (ΦΕΚ 92/Α/7-5-2020) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».
- 9) Την υπ' αριθ. πρωτ. 111472/7275/01-11-2023 Σ.Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (Δι.Π.Α.), Τμήμα Β' (αρμόδια περιβαλλοντική αρχή)).
- 10) Το ανωτέρω έγγραφο με τις απόψεις της υπηρεσίας και την πρόταση του Προέδρου.

ΟΜΟΦΩΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Γνωμοδοτεί αρνητικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων.

Το παρόν πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ακριβές απόσπασμα από τα πρακτικά συνεδριάσεων της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Η Γραμματέας

Καρακωνσταντή Μαρία-Ηλίζα